

Projekty realizowane z grantów Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego

- **Projekt „Poprawa dostępności profilaktycznych badań prenatalnych w województwie podlaskim”, Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku.** Celem projektu jest zwiększenie wykrywalności wad płodu i monitoring ich wykrywalności na Podlasiu, co przyczyni się do zmniejszenia wskaźników śmiertelności wśród ciężarnych kobiet i niemowląt. W ramach projektu zakupiono specjalistyczną aparaturę do screeningu, przeszkolono lekarzy ginekologów oraz rozpoczęto wdrażanie badań prenatalnych.
- **Projekt „Poprawa jakości usług medycznych w podstawowej opiece zdrowotnej w Wielkopolsce”, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej, a współfinansowanie pochodzi z dotacji Ministra Zdrowia.** Celem projektu jest wypracowanie zasad współpracy lekarza rodzinnego ze specjalistami oraz poprawa jakości opieki lekarza rodzinnego nad pacjentem. W trakcie szkoleń 360 lekarzy rodzinnych ma okazję poszerzyć swoją wiedzę z zakresu: chorób niedokrwienych serca, raka piersi i raka jelita grubego.
- **Projekt „Rozwój usług edukacyjnych i rehabilitacyjnych w Ośrodku „Radość Życia” w Sandomierzu”, Caritas Diecezji Sandomierskiej.** Celem projektu jest stworzenie warunków kompleksowej rehabilitacji oraz edukacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością umysłową. W ramach projektu wyremontowany został zabawkowy budynek, w którym swoją siedzibę znalazła szkoła specjalna, przysposabiająca dzieci i młodzież niepełnosprawną intelektualnie do podjęcia pracy w dorosłym życiu.
- **Projekt „Profilaktyka i wczesne wykrywanie wad rozwojowych u płodu i noworodków oraz zmian nowotworowych u dorosłych gwarancją poprawy zdrowia wśród mieszkańców powiatu tatrzańskiego”, Szpital Powiatowy im. dr. Tytusa Chalubińskiego w Zakopanem.** Zakupiono specjalistyczny sprzęt medyczny. Realizowane są programy m.in. wczesnej nieinwazyjnej diagnostyki wad rozwojowych płodu, profilaktyki wczesnego wykrywania wad serca u niemowląt i dzieci, profilaktyki i wczesnego wykrywania zmian nowotworowych jelita grubego, profilaktyki i wczesnego wykrywania zmian nowotworowych sutka.
- **Projekt „Utworzenie Centrum Telekonsultacji TeleInterMed”, Instytut Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie.** Celem projektu jest utworzenie Centrum Telemedycznego przy Instytucie Kardiologii, wyposażonego w telemedyczne stacje odbiorcze, zatrudniające specjalistów udzielających zdalnych konsultacji w zakresie chorób układu krążenia.
- **Projekt „Program wczesnego wykrywania raka piersi na Podbeskidziu”, Beskidzkie Centrum Onkologii.** W d. r. zostaje program przesiewowy badań mammograficznych dla kobiet z powiatu bielskiego, żywieckiego i cieszyńskiego. Zostanie zakupiony m.in. nowoczesny zestaw do mammografii cyfrowej bezpośredniej oraz zestaw do radiografii cyfrowej.
- **Projekt „Nowoczesny Oddział Chorób Wewnętrznych i Kardiologii w SPS ZOZ w Łęborku – jakość, wiedza, edukacja”, Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęborku.** Przeprowadzono remont i modernizację Oddziału Chorób Wewnętrznych i Kardiologii, wyposażono oddział w sprzęt najnowszej generacji. Personel pielęgniarski oraz lekarze przechodzą liczne szkolenia i kursy. Działania profilaktyczne koncentrują się na chorobach układu krążenia.
- **Projekt „Poprawa ochrony zdrowia w powiecie gorlickim”, Szpital Specjalistyczny im. Henryka Klimontowicza w Gorlicach.** Działania w projekcie to: remont Oddziałów Chirurgii, Okulistyki, Laryngologii, Ginekologiczno-Położniczego, Urazowo-Ortopedycznego, Onkologicznego. Zakup sprzętu i wyposażenia dla Oddziału Położniczego, Dziecięcego, Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Programy: zapobieganie zakażeniom paciorkowcowym okołoporodowym, wczesnego wykrywania raka szyjki macicy i inne.
- **Projekt „Kompleksowa informatyzacja systemu krwiodawstwa i krwiolecznictwa w Polsce”, Instytut Hematologii i Transfuzjologii w partnerstwie z Regionalnymi Centrami Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa.** Cel projektu to rozszerzenie zakresu funkcjonowania Krajowego Rejestru Dawców Krwi przez utworzenie kompleksowego i efektywnego systemu informatycznego dla Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, 21 Regionalnych Centrów Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, oddziałów terenowych i ekip wyjazdowych.
- **Projekt „Utworzenie integracyjnych, ogólnodostępnych stref rekreacji dziecięcej w Bydgoszczy”, miasto Bydgoszcz.** Wybudowano i wyposażono 5 placów zabaw, przystosowanych również do potrzeb dzieci niepełnosprawnych, na których instruktorzy przeprowadzili z małymi mieszkańcami Bydgoszczy 330 godzin ciekawej zabawy sportowo-edukacyjnej.

WSPARCIE

Z JADWIGĄ JASZCZUK,

dyrektorem Biura do spraw Zagranicznych Programów Pomocy w Ochronie Zdrowia rozmawia Maja Kupiszewska

• Czym zajmuje się Biuro do Spraw Zagranicznych Programów Pomocy w Ochronie Zdrowia, którym Pani kieruje?

– Do zadań biura, działającego w imieniu ministra zdrowia, należy wdrażanie programów pomocy, współfinansowanych przez Unię Europejską, kraje EFTA, Bank Światowy oraz programów bilateralnych. W praktyce oznacza to koordynację, monitorowanie i obsługę finansową programów; utrzymywanie kontaktów z właściwymi dla programu partnerami oraz instytucjami zagranicznymi i krajowymi; udzielanie informacji o tych programach.

• W ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego w czasie ostatnich czterech lat Polska otrzymała duże wsparcie finansowe na zmniejszenie różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG. Na jakich zasadach to się odbywa?

– Zgodnie z podpisanymi umowami w latach 2004–2009 Polska otrzyma bezwrotne wsparcie w wysokości ponad 533 mln euro, które przyczyni się również do zacieśnienia współpracy między państwami beneficjentami a darczyńcami.

Dla priorytetu „Opieka zdrowotna i opieka nad dzieckiem” przyznana została kwota prawie 43 mln euro, która jest przeznaczona na poprawę warunków zdrowotnych społeczeństwa, poprzez m.in. programy promocji zdrowia i profilaktyki, poprawę jakości usług w jednostkach ochrony zdrowia, zwiększenie dostępności i usprawnienie podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej. Rozdział pieniędzy odbywa się w drodze otwartych konkursów.

• Duże kwoty zostały przekazane na programy w ramach priorytetu „opieka zdrowotna i opieka nad dzieckiem”. Ile trafiło wniosków, ile zostało wybranych?

– Zainteresowanie było bardzo duże. W ramach naboru ogłoszonego w 2005 roku wpłynęło 375 wniosków na kwotę ponad 366 mln euro, które zostały poddane wnikliwej ocenie formalnej i merytorycznej, zarówno po stronie polskiej jak i przez darczyńców. Ostatecznie dofinansowanie z Mechanizmów otrzymało 21 projektów, na łączną kwotę blisko 18 milionów euro.

NOWOCZESNA APARATURA, BOISKA I SZKOŁA DLA DZIECI

Projekty, realizowane w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, dotyczą bardzo szerokiego zakresu zagadnień i widoczne są już rezultaty ich wprowadzenia w życie.

Caritas diecezji sandomierskiej otrzymała na realizację projektu „Rozwój usług edukacyjnych i rehabilitacyjnych w Ośrodku Radość Życia w Sandomierzu” ponad półtora miliona euro. – Ośrodek Radość Życia w Sandomierzu funkcjonuje od 2001 roku. Od samego początku borykaliśmy się z bazą lokalową. Nasza placówka jest jedynym tego typu miejscem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na terenie powiatu sandomierskiego. Istnieją tu miejsca, gdzie pro wadzone są warsztaty dla osób starszych, ale dla dzieci i młodzieży, poza naszą ofertą, nie ma nic. Budynek, na remont którego otrzymaliśmy fundusze, mieści się w kompleksie kościoła św. Ducha i niegdyś był własnością kościoła. Potem znajdował się w nim szpital miejski, kiedy szpital przeniósł się do nowego budynku, te dobra wróciły do kościoła i zostały przekazane Caritasowi – opowiada ks. Bogusław Pitucha, dyrektor Caritasu diecezji sandomierskiej. – Budynek był zdewastowany. Dużo pieniędzy i czasu trzeba było włożyć, aby wyglądał jak teraz. Przystąpiliśmy do realizacji planów zagospodarowania całego kompleksu na placówkę oświatową dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z upośledzeniem umysłowym znacznym, umiarkowanym i głębokim.

Na parterze znajduje się część edukacyjna, gdzie są prowadzone zajęcia (placówka działa na zasadzie pobytu dziennego). Ośrodek życia prowadzi przedszkole, szkołę podstawową i gimnazjum. Obecnie tworzone są klasy przysposobienia do pracy.

– Zależy nam, aby ci młodzi ludzie, mimo choroby, nie wrócili po ukończeniu edukacji do domu, ale żeby mogli coś robić, mieć zajęcie. Obecnie mamy 136 uczniów – mówi ks. Bogusław Pitucha.

Badania prenatalne na Podlasiu

„Poprawa dostępności profilaktycznych badań prenatalnych w województwie podlaskim” to nazwa projektu prowadzonego przez Szpital Uniwersytecki w Białymstoku. Jego celem jest zwiększenie wykrywalności wad płodu i monitoring ich wykrywalności na Podlasiu, aby zmniejszyć śmiertelność wśród ciężarnych kobiet i niemowląt.

– Badania prenatalne, które prowadzimy po zakupieniu sprzętu i przeszkoleniu lekarzy, są tu bardzo potrzebne. Dotychczas można je było przeprowadzić jedynie w kilku ośrodkach w kraju. Nasi lekarze przeszli szkolenia we Francji i Anglii w zakresie diagnostyki prenatalnej – opowiada Elżbieta Fogiel, koordynatorka programu. – Do tej pory przebadaliśmy już 800 kobiet.

– Przyszłe mamy chciałyby wiedzieć, jaki jest stan zdrowia ich dziecka, jakie istnieją zagrożenia. Dzięki wczesnym badaniom jesteśmy w stanie kontrolować stan dziecka, prowadzić odpowiednią diagnostykę czy wreszcie wczesną interwencję lekarską, która w przypadku wad serca czy nerek ma ogromne znaczenie – mówi prof. Sławomir Wołczyński, kierownik Kliniki Rozrodczości i Endokrynologii Ginekologicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. – Do tej pory tego typu badania były prowadzone, ale nie w tak kompleksowy sposób jak obecnie. Teraz każda pacjentka, która ma wskazanie do badań, jest odpowiednio ukierunkowana.

Realizacja projektu objęła zakup specjalistycznej aparatury do screeningu, szkolenia ginekologów, utworzenie i szkolenie zespołów doradczych, prowadzenie badań prenatalnych i przeprowadzenie kampanii promocyjnych wśród pacjentów.

Boiska w Wejherowie

W ramach projektu „Promocja zdrowia, opieki i wychowania poprzez rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej szkół” powiat wejherowski otrzymał z funduszu EOG (Europejskiego Obszaru Gospodarczego) 1 mln 65 tys. euro.

– Nasz projekt zdobył uznanie i wygrał dzięki temu, że uwzględniliśmy w nim wszystkie szkoły prowadzone przez powiat. Zaryzykuję stwierdzenie, że jesteśmy jedynym powiatem na terenie całego kraju, który zabudował działki należące do wszystkich swoich szkół obiektami sportowymi. Niemal każdy centymetr tych terenów jest dobrze wykorzystany – mówi Mirosław Lademann, naczelnik Wydziału Edu-

